

BRUDEN I BRO AV SVEN RYDSTRAND

Ur Hällungen 1973

När Bro kyrka restaurerades år 1937-1938 påträffades under golvet ungefär mitt i kyrkan flera kistor, som inte kunde vara yngre än från 1800-talet. Först på 1840-talet upphörde man med att begrava folk under kyrkgolvet. En av dessa kistor var mycket välbevarad och förnämligt utförd samt hade en namnplåt på vilken fanns följande inskription:

Sara Andersdotters grav under golvet 1937. Sara var från Ingalsröd och dog 1809, blott 21 år gammal-

*SARA ANDERSDOTTER
född 1788 d. 2 Martii dödde 1809 d. 9Aprillis*

Jag hafver lefwat för Christus och Döden är min winning. Philip, 1 Cap. 21 w.

Vid fotändan av kistan stod följande bibelspråk:

Menniskan lefwer en liten tid och är full af orolighet.

Sara Andersdotter låg också balsamerad och ganska välbevarad i sin kista, klädd i sin brudräkt, hade långa tygvantar på sig samt skor av fint skinn, s.k. mockasiner med tofs ovanpå och klackar under. Skorna var c:a 25 cm långa.

Vem var då denna unga kvinna, som här hade blivit begravnen? Det visade sig till en början vara förenat med stora svårigheter att utreda hennes härkomst. Men dödboken i Bro upplyste i alla fall om att "*Den 30 april 1809 begravdes hustrun Sara Andersdotter från Ingalsröd, som dog av häftig feber, 21 år gammal.*" Den uppgiften säger dock inte så mycket. Sara kunde inte återfinnas som född i Bro 1788. Förmodligen var hon inflyttad, men inflyttningslängderna hade inga uppgifter om någon Sara Andersdotter.

Ännu efter mer än 200 år, (1973) är Peter Bryngelssons och hans hustrus kistor under golvet i Bro kyrka ganska väl bibehållna. Foto efter original från 1938, som finns i Bro kyrka.

Återstod då att granska bouppteckningarna år 1809, och då befanns att en sådan var upprättad nämnda år över en Sara Andersdotter från Ingalsröd, bonden Göran Matthias Hanssons hustru. Vid bouppteckningen hade hennes fader, Anders Hansson i Ånneröd, varit närvarande. Det tycktes alltså som om man skulle kunna få någon ledtråd härav, men kvar stod frågorna: Vem var Anders Hansson och var låg gården Ånneröd? Det visade sig att i många av Bohusläns socknar fanns gårdar, som kallades Ånneröd. Sålunda fanns två gårdar med detta

namn på Sotenäset, men där var kyrkoböckerna förstörda, så där fanns inga upplysningar att få.

Jag fick emellertid tillfälle att efter en tid läsa igenom inflyttningsattesterna för Bro församling under 1700- och 1800-talen, och då fann jag för år 1809 följande ganska värdefulla prästbevis:

"Giftn hustrun SARA ANDERSDOTTER från Anneröd i Tossene socken, som född 1788, den 2 november sislidne sammanvigdes med tillträdande hemmansbrukaren Georg Matthias Hansson från Ängalsröd uti Bro socken under krona och nu avflyttar till nämnda Ängalsröd, lämnas det betyg att hon med försvarlig kristendomskunskap nyttjat nådemedlen och fört en anständig vandel.

Guds Nåd och välsignelse tillönskas henne i sin nya vistelseort.

Öfwerby den 4 Mars 1809

*Nils Adler
kyrkoherde."*

Bro kyrka i Bohuslän, efter ombyggnad av tornet 1937.

Nu började alltså gåtan närma sig sin lösning, men att släkten bodde i Tossene gjorde utredningen komplicerad. Emellertid kunde jag med hjälp av gårdshandlingar och andra skrifter få fram en släkthistoria, som hittills varit okänd. Vad först beträffar Georg Matthias Hansson, så var han son till Hans Wilhelmsson i Ingalsröd, vilkens föräldrar var Wilhelm Görgensson i Lysekil (1680-1742) och Gertrud Pehrsson (1705-1793) Gertrud var dotter till gästgivaren Peder Nilsson i Lysekil och Borta Pehrsson (1688-1714). Borta var dotter till gästgivaren och herredagsmannen Peder Bryngelsson i Mellby, Bro, (död 1704) och dennes hustru Gertrud Helgesdotter från Kleva.

Det visade sig också att Sara Andersdotters fader, Anders Hansson i Anneröd, kom från samma släkt. Han var nämligen son till Hans Bryngelsson i Sam, Tossene, och denne var i sin tur son till rusthållaren Bryngel Pehrsson på Sam (död 1766) och dennes hustru Maria Haraldsdotter. Bryngel Pehrsson var son till nyss nämnde Peder Bryngelsson i Mellby. Även den sistnämnde ligger begravnen under Bro kyrkas golv tillsammans med sina två hustrur.

Anders Hansson i Anneröd var gift med Johanna Wingård bördig från gården Bräcke i Bottna socken och syster till biskopen Johan Wingård. Det fanns f.ö. flera andra förbindelser mellan wingårdssläkten och Peder Bryngelssons släkt. Sålunda var biskopens broder, klockaren Anders Wingård i Tossene, gift med Karin Bryngelsdotter från Sam, och Anna-Greta Hansdotter från Ingalsröd (född 1778 och syster till Göran Matthias Hansson) blev vid slutet av 1700-talet gift med en släkting i Anneröd. Anders Hansson i Anneröd var en driftig man, som bl.a. anlade och drev flera trankokerier på Lammebacken i Bottna socken tillsammans med sina släktingar på Sam. Då och då kan man också påträffa handlingar, som berättar om att han var förmögen, så att han kunde låna ut pengar till mindre väl lottade sockenbor.

Så har mystiken kring Sara Andersdotters kista klarnat. Hennes släkt finns ännu kvar på Anneröd.